

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

I de senere år er opmærksomheden omkring menneskets påvirkning af dets omgivelser skærpet, og det med god grund. Vi oplever i stigende omfang, at naturen reagerer på vore påvirkninger: iltsvind i havene, skovdød, forsuring af søerne, huller i ozonlaget, øget indhold af kuldioxid i atmosfæren og udryddelse af flere dyrearter er kun få af mange eksempler på, at der er en grænse for, hvor meget naturen kan tåle. Derfor er der i de senere år i Danmark og udenlands taget en række initiativer til at udbedre gamle skader og hindre, at nye problemer opstår. Der er dog intet der tyder på, at de tiltag, der er taget, er tilstrækkelige, og der er vel ingen, der tror, at vi har set det sidste miljøbevarende tiltag, endsi­ge den sidste store miljøkatastrofe. Derfor er der god grund til at fortsætte og intensivere arbejdet med at beskytte og rense vore omgivelser.

På et andet plan har vi i Danmark et problem, som også påkalder sig bevågenhed: vore årlige underskud på betalingsbalancen med en øget gældsætning til følge. Gennem ganske mange år er der blevet gennemført en række tiltag, der sigter på at rette op på vores for svage konkurrencemæssige position. På trods af disse tiltag har vi stadig underskud på saldoen i forhold til udlandet. Beregninger fra Økonomiministeriet og Det Økonomiske Råd tyder ikke på, at en løsning af dette problem ligger lige om hjørnet. Konklusionen på det er, at den forståelse af konkurrenceevneproblemet, der har ligget til grund for skiftende regerings økonomiske politik, ikke er tilstrækkelig nuanceret. Vi må derfor finde nye veje i vores konkurrenceevnepolitik. En række undersøgelser bl.a. foretaget af Det Økonomiske Råd tyder på, at danske virksomheder har et teknologisk efterslæb i forhold til udenlandske konkurrenter. Det er på denne baggrund, den øgede teknologiske indsats i de senere år skal ses. De teknologipolitiske ordninger er såvel i virkning som formulering meget bredt favnende.

Danmark er ingen økonomisk sværvægter. Det afspejles naturligvis i vores virksomhedsstruktur. Antallet af danske virksomheder med afgørende markedsdominans og deraf følgende økonomisk styrke til store og ofte risikobetonede forsknings- og udviklingsaktiviteter er minimalt, hvis der overhovedet er nogen.

Når vi tager vores økonomiske formåen og virksomhedsstruktur i betragtning, forekommer det naturligt, at vi målretter vores indsats omkring produktionsområder, hvor vi finder, at der er særlige behov, som ikke er tilgodeset. Det både fordi det forekommer fornuftigt at tilstræbe, at endnu ikke tilgodesete behov bliver dækket, således at den samlede velfærd øges, og fordi områder i Danmark med udækkede behov (f.eks. på miljøområdet) ofte er områder, hvor vore samhandelspartnere står med tilsvarende problemer. Der er derfor gode eksportmuligheder i at komme først med nyskabelser.

Dansk industri har en række styrkepositioner på områder, hvor der har været særlige forudsætninger. Som eksempel kan nævnes det landbrugsindustrielle kompleks og det byggeindustrielle kompleks. Nye styrkepositioner kan skabes ved en bevidst satsen på særlige områder og en målretning af erhvervsfremmemidlerne i tilknytning hertil. Sideløbende med denne målrettede indsats skal der dog fortsat satses på mere generelle teknologiske udviklingsprogrammer, da der stadig er et behov for, at dansk industri får viden om og ibrugtager mere bredt anvendelige nyskabelser f.eks. inden for informations- og mikro-teknologi.

Som ovenfor nævnt er miljøområdet et af de felter, der i de senere år er blevet ydet større opmærksomhed. Samtidig er der en del, der tyder på, at dansk industri står relativt stærkt i international sammenhæng, når det drejer sig om at være leveringsdygtig i forureningsbekæmpende udstyr og mindre miljøbelastende produkter.

Set fra et miljømæssigt synspunkt er det nødvendigt, at udviklingen af renere produktioner og produkter samt udvikling af genanvendelse og genind-